โครงสร้างเปรียบเทียบของสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนาม*

Comparative Structures of Face Idioms in Vietnamese

Le Ngọc Vương และอรวรรณ บุญยฤทธิ์***

วันรับบทความ 12 กันยายน 2566 / วันแก้ไขบทความ 5 พฤศจิกายน 2566 / วันตอบรับบทความ 12 พฤศจิกายน 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างเปรียบเทียบของสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลสำนวนภาษาเวียดนามจำนวน 63 สำนวนจากพจนานุกรมภาษาเวียดนามจำนวน 2 เล่ม ผลการวิจัย พบว่า คำเรียกอวัยวะบนใบหน้าในสำนวนโครงสร้างเปรียบเทียบมีจำนวน 9 อวัยวะ คือ “họng (คอ), đầu (หัว), khẩu, miệng, mỏ, mồm (ปาก), lưỡi (ลิ้น), mắt (ตา), mặt (หน้า), môi (ริมฝีปาก), tai (หู) และ tóc (ผม)” โดย mặt (หน้า) เป็นอวัยวะที่ปรากฏในสำนวนภาษาเวียดนามมากที่สุดโดยมีจำนวน 31 สำนวน รองลงมาคือ mắt (ตา) มีจำนวน 10 สำนวน และอวัยวะที่ปรากฏน้อยที่สุด คือ “đầu (หัว)” มีจำนวน 6 สำนวน นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสามารถจำแนกโครงสร้างเปรียบเทียบสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนามโดยใช้เกณฑ์การใช้คำแสดงการเปรียบเทียบและหมวดคำ โดยแบ่งออกเป็น 3 โครงสร้างหลัก คือ 1) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “như” พบ 15 โครงสร้างย่อย 2) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “hơn” พบ 3 โครงสร้างย่อย และ 3) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “bằng” พบเพียง 1 โครงสร้างย่อย

คำสำคัญ: สำนวนอวัยวะบนใบหน้า โครงสร้างเปรียบเทียบ ภาษาเวียดนาม สำนวนเวียดนาม

---

* บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยระดับปริญญาโทหัวข้อ “การวิเคราะห์โครงสร้างและ ภาพสะท้อนของสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนาม” นำเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก ภาควิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาจารึกภาษาไทยและภาษาตะวันออก ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

This research aims at studying of the comparative structures of face idioms in Vietnamese. Data were 63 Vietnamese idioms collected from 2 Vietnamese dictionaries. The research found nine body parts: “họng (neck)”, “đầu (head)”, “khẩu, miệng, mỏ, mồm (mouth)”, “lưỡi (tongue)”, “mắt (eye)”, mặt (face)”, “môi (lip)”, “tai (ear)” and “tóc (hair)”. “mặt (face)” was mostly found (31 expressions), followed by “mắt (eye)” (10 expressions). “đầu (head)” was found least (6 expressions). Additionally, based on the criteria of comparative words and word classes, the study of the structures of Vietnamese face idioms can be divided into three groups: the comparative structure “như” (15 expressions), the comparative structure “hơn” (3 expressions), and the comparative structure “bằng” (1 expression).

Keywords: Face Idiom, Comparative structures, Vietnamese, Vietnamese idiom

บทนำ

สำนวนภาษาเวียดนามเป็นประเด็นหนึ่งที่มีการศึกษามาอย่างยาวนานโดยนักวิชาการชาวเวียดนามนับตั้งแต่ ค.ศ. 1970 เป็นต้นมา (Le Thao Anh, 2019: 5) สำนวนในภาษาเวียดนามหมายถึงกลุ่มคำเฉพาะตัวที่ใช้อย่างคุ้นชิน ที่ไม่สามารถอธิบายความหมายได้อย่างง่าย ๆ จากความหมายของคำที่ใช้ในการสร้างสำนวน (Nguyễn Như Ý, 2019) โดยการศึกษาเน้นที่ 2 ประเด็นคือ การศึกษาลักษณะของสำนวนภาษาเวียดนามโดยเฉพาะ และการศึกษาสำนวนภาษาเวียดนามเปรียบเทียบกับสำนวนภาษาอื่น ๆ การศึกษาทั้ง 2 ประเด็นเป็นการศึกษาลักษณะโครงสร้างและความหมายของสำนวนภาษาเวียดนาม ซึ่งทำให้ทราบว่าสำนวนภาษาเวียดนามมีลักษณะโครงสร้างจำแนกได้เป็น 3 แบบ คือ สำนวนโครงสร้างสมมาตร (Symmetrical structures) สำนวนโครงสร้างเปรียบเทียบ (Comparative structures) และสำนวนโครงสร้างอสมมาตร (Non-Symmetrical structures) (Hoàng Thị Yến, 2017; Nguyễn Đình Hiền, 2018; Nguyễn Công Đức, 1995; Đặng Nguyên Giang, 2018) นอกจากนี้ คำเรียกอวัยวะที่ปรากฏในสำนวนภาษาเวียดนามยังเป็นประเด็นหนึ่งที่นักวิชาการชาวเวียดนามให้ความสนใจศึกษาและมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยผลการศึกษาพบสำนวนที่ใช้คำเรียกอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนเวียดนามจำนวนมาก (Tjuka, 2019; Huong Do Thi Thu, 2020)

จากการศึกษาสำนวนที่มีคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนามโดยใช้หมวดคำและคำแสดงการเปรียบเทียบใช้เป็นเกณฑ์ พบว่า โครงสร้างของสำนวนแบบเปรียบเทียบมีคำแสดงการเปรียบเทียบมากกว่าที่นักวิชาการชาวเวียดนามศึกษาไว้ กล่าวคือ นักวิชาการชาวเวียดนามเสนอคำแสดงการเปรียบเทียบในโครงสร้างสำนวนแบบเปรียบเทียบเพียง 1 คำคือ “như (เช่น/ เหมือน/ คล้าย)” แต่ผู้วิจัยเห็นว่ามีคำแสดงการ

เปรียบเทียบในโครงสร้างสำนวนแบบเปรียบเทียบเพิ่มอีก 2 คำ คือ “hơn (กว่า/ มากกว่า)” และ “bằng (เท่ากัน)” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน
mặt đỏ **như** gấc หมัด-ด๋อ-**ญือ**-เก๊ก หน้า-แดง-**เหมือน**-ฟักข้าว	หน้าแดงเหมือนสีของฟักข้าว อาการหน้าแดงเพราะเขินอาย (Mặt đỏ ửng lên như màu quả gấc.) (VT2: 1015)
lưỡi sắc **hơn** gươm เหลือย-ซัก-**เฮิน**-เกือม ลิ้น-คม-**กว่า**-กระบี่	คำที่พูดออกจากปากนั้นโหดร้ายที่สุด (Lời nói, mồm miệng độc địa.) (VT2: 982)
mặt **bằng** ngón tay chéo หมัด-**บั่ง**-ง้อน ไต-แจ๊ว หน้า-**เท่า**-นิ้วมือ-ไขว้	ใบหน้าเล็ก ผอมหดเข้า (Mặt nhỏ, gầy quắt lại.) (VT2: 1015)

จากผลการศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างเปรียบเทียบของสำนวนที่เกี่ยวคำเรียกอวัยวะบนในภาษาเวียดนามอย่างละเอียด

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างเปรียบเทียบของสำนวนเกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าภาษาเวียดนาม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกประเภทของในภาษาเวียดนามจะเน้นไปที่โครงสร้างสำนวนเปรียบเทียบ ดังต่อไปนี้

นักวิชาการชาวเวียดนามส่วนใหญ่ใช้ลักษณะโครงสร้างในการจำแนกประเภทของสำนวน ได้แก่ หฺว่าง ถิ เอี๊ยน (Hoàng Thị Yến, 2017) และเหงียน ดิ่ญ เหี่ยน (Nguyễn Đình Hiền, 2018) ได้จำแนกลักษณะทางโครงสร้างของสำนวนในภาษาเวียดนามเป็น 3 ลักษณะ คือ สำนวนลักษณะสมมาตร (Symmetrical idioms) สำนวนเปรียบเทียบ (Comparative idioms) และสำนวนธรรมดา (Ordinary idioms) ทั้งนี้ นักวิชาการทั้งสองได้อธิบายเกี่ยวกับสำนวนเปรียบเทียบไว้ว่าสำนวนเปรียบเทียบเป็นการใช้สำนวนเพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยจะมีโครงสร้างที่แน่นอน กล่าวคือ มีคำว่า “ như” แปลว่า “เหมือน คือ ดั่ง เช่น เฉกเช่น” ระหว่างส่วนหน้ากับส่วนหลังของสำนวนเปรียบเทียบ[‡] ดังตัวอย่างต่อไปนี้

[‡] นักวิชาการเวียดนามได้ใช้ตัวอักษรย่อเป็น A, B เพื่อระบุตำแหน่งว่า A เป็นข้อความที่มีตำแหน่งอยู่ก่อน “như” และ B เป็นข้อความที่มีตำแหน่งอยู่หลัง “như” และ x เป็นส่วนขยาย ที่ขยายทั้ง A และ B

A như B
đen **như** mực
ดำ **เหมือน** หมึก

⇨ หมายถึง หมายถึง “ดำเหมือนน้ำหมึก”

A (như) B
thẳng **(như)** ruột ngựa
ตรง **ดั่ง** ไส้ ม้า

⇨ หมายถึง “คำพูดหรือการกระทำที่ตรงไปตรงมา”

เช่นเดียวกับเหงวียน กง ดึ๊ก (Nguyễn Công Đức, 1995) ที่อธิบายลักษณะทางโครงสร้างสำนวนภาษาเวียดนาม และจำแนกสำนวนเวียดนามตามลักษณะโครงสร้างเป็น 2 แบบคือ โครงสร้างสมมาตร และโครงสร้างเปรียบเทียบ โดยโครงสร้างเปรียบเทียบเป็นโครงสร้างสำนวนที่มีคำว่า “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” ปรากฏคั่นกลางระหว่างส่วนหน้ากับส่วนหลังของสำนวนในการเปรียบเทียบ สามารถแบ่งโครงสร้างเป็น 4 โครงสร้างย่อย คือ A như B, Ax như B, A như Bx และ Ax như Bx ดังตัวอย่างต่อไปนี้

A như B
nói **như** vẹt
พูด **เหมือน** นกแก้ว

⇨ หมายถึง “พูดมาก, พูดแต่ไม่เข้าใจความหมาย”

Ax như B
nói dối **như** cuội[§]
พูด โกหก **เหมือน** ก่วย

⇨ หมายถึง “พูดโกหก, พูดโกหกเก่ง”

A như Bx
dỗ **như** dỗ vong
ปลอบ **เหมือน** ปลอบ วิญญาณ

⇨ หมายถึง “ปลอบด้วยความอ่อนโยนและอดทน”

Ax như Bx
chuyện nở **như** ngô rang
เรื่อง บาน **เหมือน** ข้าวโพด คั่ว

⇨ หมายถึง “การร่วมกันพูดคุยเสียงดังอึกทึก”

ดั่ง เงวียน ซาง (Dang Nguyen Giang, 2018: 29-290) ศึกษาเกี่ยวกับสำนวนภาษาเวียดนามและจำแนกสำนวนภาษาเวียดนามตามโครงสร้างออกเป็น 3 ประเภท คือ โครงสร้างแบบสมมาตร (Symmetrical Idioms) โครงสร้างแบบเปรียบเทียบ (Comparative Idioms) และโครงสร้างแบบอสมมาตร (Non-symmetrical Idioms) โดยได้อธิบายโครงสร้างแบบเปรียบเทียบไว้ดังนี้

---

§ “cuội” เป็นชื่อตัวละครจากนิทานพื้นบ้านเวียดนามที่ชอบพูดโกหก

สำนวนโครงสร้างแบบเปรียบเทียบประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วนคือ “A” และ “B” ที่เรียกว่าโครงสร้างแบบเปรียบเทียบเนื่องจากมีคำแสดงการเปรียบเทียบคือ “như” ปรากฏคั่นกลางระหว่างทั้ง 2 ส่วน “A” และ “B”

โครงสร้างแบบเปรียบเทียบสามารถจำแนกได้ 4 โครงสร้างย่อยคือ A như B, (A) như B, như B และ AB โดยมี A เป็นคำคุณศัพท์ คำนามหรือคำกริยา มี B สามารถเป็นคำนาม นามวลี กริยาหรืออนุประโยคที่อยู่ตามหลังคำแสดงการเปรียบเทียบ มีคำแสดงการเปรียบเทียบคือ “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” โดยที่ A และคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” สามารถละได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

A	**như**	**B**	
nóng	**như**	lửa	หมายถึง “มีอารมณ์ร้อน”
ร้อน	**เหมือน**	ไฟ	

	(A)	**như**	**B****		
mặt	tái	**như**	gà	cắt	tiết
หน้า	ซีด	**เหมือน**	ไก่	ตัด	เลือด
หรือ :		**như**	gà	cắt	tiết
		เหมือน	ไก่	ตัด	เลือด

หมายถึง “ซีดขาวด้วยความกลัว”

	như	**B**		
như	vịt	nghe	sấm	หมายถึง “ฟังไม่เข้าใจ”
เหมือน	เป็ด	ฟัง	(เสียง) ฟ้าร้อง	

A	**B**††	
trẻ	măng	หมายถึง “เด็กมาก ๆ”
อ่อน	หน่อไม้	

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าว่านักวิชาการชาวเวียดนามส่วนใหญ่เสนอว่ามีคำแสดงการเปรียบเทียบเพียง 1 คำ คือ คำว่า “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” ในโครงสร้างสำนวนการเปรียบ

วิธีการศึกษา

1. เก็บรวบรวมสำนวนอวัยวะบนใบหน้าจากพจนานุกรมภาษาเวียดนามที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยหน่วยงานระดับชาติที่บัญญัติหรือกำกับดูแลด้านภาษาของชาติ และเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ 2 เล่ม คือ Từ điển

** โครงสร้างนี้ “A” สามารถละได้

†† ผู้วิจัยไม่พบโครงสร้างเปรียบเทียบ AB ที่ละคำแสดงการเปรียบเทียบแบบนี้ในงานวิจัย

tiếng Việt (พจนานุกรมภาษาเวียดนาม) จาก Viện Ngôn ngữ học (สถาบันภาษาศาตร์เวียดนาม) (Hoàng Phê, 2019) ได้รับรางวัลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับชาติใน ค.ศ. 2005 โดยใช้อักษรย่อเป็น VT1 และ Đại từ điển tiếng Việt (มหาพจนานุกรมภาษาเวียดนาม) (Nguyễn Như Ý, 2013) ใช้อักษรย่อเป็น VT2

2. คัดเลือกข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ เฉพาะสำนวนที่ระบุในพจนานุกรม ว่ามีลักษณะทางโครงสร้างและความหมายเชิงเปรียบเทียบที่ปรากฏอวัยวะบนในหน้า ซึ่งสามารถมองเห็นได้ตั้งแต่ศีรษะจนถึงลำคอ ได้แก่ คอ, ตา, ปาก, ปาก, ผม, ริมฝีปาก, ลิ้น, หน้า, หัว และ หู

3. จำแนกประเภทสำนวนอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนาม ตามอวัยวะแต่ละส่วนและตามลำดับตัวอักษรภาษาเวียดนาม โดยแสดงคำแปลเป็นภาษาไทยในเครื่องหมายอัญประกาศ (“ ”)

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาสำนวนอวัยวะบนใบหน้า พบสำนวนที่มีโครงสร้างเปรียบเทียบจำนวน 63 สำนวน โดยปรากฏคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าจำนวน 9 อวัยวะ แต่มีคำเรียกอวัยวะมากกว่า 9 คำ คือ “cổ, họng (คอ), đầu (หัว), khẩu, miệng, mỏ, mõm, môm (ปาก), lưỡi (ลิ้น), mắt (ตา), mặt (หน้า), môi (ริมฝีปาก), tai หู และ tóc (ผม)” จากการใช้เกณฑ์การใช้คำแสดงการเปรียบเทียบและหมวดคำในการจำแนกโครงสร้าง พบคำแสดงการเปรียบเทียบ 3 คำ คือ “bằng (เท่ากัน), như (เช่น, เหมือน, คล้าย) หรือ hơn (กว่า, มากกว่า)” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแบ่งโครงสร้างเปรียบเทียบเป็น 3 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “như” กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “hơn” และกลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “bằng”

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดอักษรโรมันเพื่อแสดงประเภทของหมวดคำในโครงสร้างสำนวนเปรียบเทียบที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนาม ดังต่อไปนี้

อักษร	หน้าที่ของคำ	อักษร	หน้าที่ของคำ
A	คำกริยา	H	คำปฏิเสธ
B	คำนาม	F	คำเชื่อม
C	คำคุณศัพท์	x[‡‡]	ส่วนขยายลำดับที่ 1
D	คำบอกจำนวน	y[§§]	ส่วนขยายลำดับที่ 2

การนำเสนอตัวอย่างโครงสร้างสำนวนอวัยวะบนใบหน้า แบ่งเป็น 2 คอลัมน์ ดังนี้

[‡‡] ส่วนขยาย x อาจเป็นคำในหมวดคำใดหมวดคำหนึ่งก็ได้

[§§] ส่วนขยาย y อาจเป็นคำในหมวดคำใดหมวดคำหนึ่งก็ได้

คอลัมน์ซ้ายมือนำเสนอตัวอย่างสำนวนอวัยวะบนใบหน้า 3 บรรทัด คือ

บรรทัดที่ 1 แสดงตัวอย่างสำนวนในภาษาเวียดนาม เรียงตามลำดับอักษรโรมัน และเน้นแสดงการเปรียบเทียบด้วยตัวหนา

บรรทัดที่ 2 แสดงเสียงอ่านคำศัพท์ภาษาเวียดนามโดยถ่ายถอดเป็นตัวอักษรไทย

บรรทัดที่ 3 แสดงความหมายของคำศัพท์ภาษาเวียดนามแต่ละคำ

ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ (-) เพื่อจำแนกคำในบรรทัดที่ 2 และบรรทัดที่ 3

คอลัมน์ขวามือนำเสนอความหมายของสำนวน โดยแปลความหมายของสำนวนเป็นภาษาไทยตามนิยามความหมายที่ระบุในพจนานุกรมภาษาเวียดนามเล่มที่ศึกษา พร้อมระบุแหล่งที่มาของนิยามความหมายไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ

ผลการวิเคราะห์โครงสร้างเปรียบเทียบของสำนวนที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนามมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)”

โครงสร้างเปรียบเทียบกลุ่มนี้เป็นโครงสร้างที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” สามารถแบ่งกลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบเป็นโครงสร้างย่อย 15 โครงสร้าง โดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ Bx như By; Bx như B; B như Bx; B như B; A như Ax; C như Bx; A như AxAy; B như Ax; A như Bx; Ax như Ay; B như BHx; Ax như C; Bx như D; CB như Bx; Như BFB พบว่า โครงสร้างสำนวนกลุ่มนี้ ปรากฏคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าจำนวน 8 คำ คือ “cổ/ họng (คอ), đầu (หัว), khẩu, miệng, mỏ, mõm, mồm (ปาก), mắt (ตา), mặt (หน้า), môi (ริมฝีปาก), tai (หู) และ tóc (ผม)” ดังนี้

1.1 โครงสร้าง Bx như By

โครงสร้างแบบเปรียบเทียบ Bx như By พบจำนวน 12 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำนามซึ่งเป็นคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า ได้แก่ “mặt (หน้า)”, “mắt (ตา)”, “miệng (ปาก)” และ “tóc (ผม)” ส่วน x เป็นส่วนขยาย และคำแสดงการเปรียบเทียบ “như ” ในตำแหน่งที่ 3 ส่วน B ในตำแหน่งที่ 4 เป็นคำนามที่มี y เป็นส่วนขยาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
mặt rỗ **như** tổ ong bầu หมัด-โหร **ญือ** โต๋-อ็องเบิ่ว หน้า-พรุน **เหมือน** รังต่อ	ผิวหน้าไม่เรียบ เป็นหลุมเป็นบ่อทั่วหน้า ส่วนมากเกิดจากรอยของโรคอีสุกอีใส (Mặt lỗ chỗ đều khắp, thường là vết tích của bệnh đậu mùa.) (VT2: 1017)
mắt to **như** mắt ốc nhồi มัด-ตอ **ญือ** มัด-โอ๊กโหญ่ย ตา-โต **เหมือน** ตา-หอยโข่ง	ตาโตและนูนออกมาเหมือนหอยโข่ง (Mắt rất to và lồi ra như con ốc nhồi.) (VT2: 1017)

1.2 โครงสร้าง Bx như B

โครงสร้างเปรียบเทียบ Bx như B พบจำนวน 10 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 เป็น คำเรียกอวัยวะบนใบหน้า ได้แก่ “mặt (หน้า), mắt (ตา) และ đầu (หัว)” ส่วน x ในตำแหน่งที่ 2 เป็นส่วนขยาย นอกจากนี้ ยังมีคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 3 และมี B ในตำแหน่งที่ 4 เป็นคำนาม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
mặt đỏ **như** gấc หมัด-ด๋อ **ญือ** เกิ๊ก หน้า-แดง **เหมือน** ฟักข้าว	หน้าแดงเหมือนสีของฟักข้าว อาการหน้าแดงเพราะเขินอาย (Mặt đỏ ửng lên như màu quả gấc.) (VT2: 1015)
mắt sắc **như** dao มัด-ซัก **ญือ** ซาว ตา-คม **เหมือน** มีด	สายตาหลักแหลมและว่องไว หรือมักจะเล่นหูเล่นตากับคนอื่น (มักจะเป็นตาของผู้หญิง) (Mắt sắc sảo, tinh nhanh, hay đưa đẩy, liếc tình [thường là mắt của phụ nữ]). (VT2: 1014)

1.3 โครงสร้าง B như Bx

โครงสร้างเปรียบเทียบ B như Bx ที่พบเป็นจำนวน 7 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า พบเพียง 3 อวัยวะ คือ “đầu (หัว), mặt (หน้า), mắt (ตา)” และมีคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 ส่วน B ในตำแหน่งที่ 3 และมี x ในตำแหน่ง 4 เป็นส่วนขยาย สำนวนโครงสร้าง B như Bx ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
đầu **như** quạ đánh เดิ่ว **ญือ** กวะ-แด๊ญ หัว **เหมือน** กา-ตี	ผมยุ่งเหยิงรุงรัง (Đầu tóc rối bời, tơi tả.) (VT2: 495)
đầu **như** búa bổ เดิ่ว **ญือ** บั๊ว-โบ๋ หัว **เหมือน** ขวาน-ทุบ	ปวดหัวรุนแรงเหมือนถูกขวานจาม (Đầu nhức như có nhát búa bổ vào đầu.) (VT2: 495)

1.4 โครงสร้าง B như B

โครงสร้างเปรียบเทียบ B như B พบจำนวน 5 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 และในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า ส่วนตำแหน่งที่ 2 เป็นคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในโครงสร้างแบบนี้พบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “đầu (หัว) และ miệng/ mồm (ปาก)” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน
đầu **như** trái ké*** เดิ่ว **ญือ** จ๊ายแก๊ หัว **เหมือน** ผลกระชับ	ผมยุ่งเหยิงไม่เรียบร้อย (Đầu tóc bù xù, không gọn gàng.) (VT2: 495)
môm **như** quạ cái โหม่ม **ญือ** กวะ-ก๊าย ปาก **เหมือน** กา-ตัวเมีย	คนปากโป้ง ชอบพูดเสียงดัง ด้วยวาจาชั่วร้าย เปรียบเหมือนเสียงร้องของกาตัวเมีย (Nói to, nói quang quác những điều độc ác, ví như quạ cái kêu.) (VT2: 1149)

1.5 โครงสร้าง A như Ax

โครงสร้างเปรียบเทียบ A như Ax พบจำนวน 5 สำนวน โดย A ในตำแหน่งที่ 1 และในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำกริยา คำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 และมี x ในตำแหน่งที่ 4 เป็นส่วนขยาย พบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “tai (หู) และ họng (คอ)” โดย “tai (หู)” ปรากฏมากที่สุดจำนวน 4 สำนวน และ “họng (คอ)” พบเพียง 1 สำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน
nghe **như** đấm vào tai แง **ญือ** เดิ๊ม-หว่าว-ตาย ฟัง **เหมือน** ต่อย-เข้า-หู	ฟังด้วยความอึดอัดเนื่องจากผู้พูดมีปัญหาในการสื่อสาร (Nghe với cảm giác khó chịu, khó tiếp thu, thường chỉ do cách nói, cách đặt vấn đề không khéo léo, thiếu tế nhị có vẻ ngang gàn.) (VT2: 1108)
nói **như** móc họng น้อย **ญือ** ม็อก-ห่อง พูด เหมือน ล้วง-คอ	พูดจาด้วยคำพูดเหน็บแนม เสียดสี ด่าทออย่างรุนแรง กล่าวหาใส่ร้าย (Nói bằng những lời lẽ cạnh khóe, nhiếc móc, xỉ vả cay độc.) (VT2: 1195)

1.6 โครงสร้าง C như Bx

โครงสร้างเปรียบเทียบ C như Bx พบจำนวน 4 สำนวน โดย C ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำคุณศัพท์ ตามด้วยคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 และมี B ในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำนามส่วน x ในตำแหน่งที่ 4 เป็นส่วนขยาย สำนวนโครงสร้างเปรียบเทียบแบบนี้สามารถพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าได้ทั้งในตำแหน่งที่ 3 และตำแหน่งที่ 4 โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “mặt หน้า”-จำนวน 2 สำนวน และ “tai หู” จำนวน 1 สำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

*** “trái ké” ในภาษาไทยคือ “กระชับ” เป็นไม้ล้มลุกชนิด Xanthium indicum K. Koenig ex Roxb. ในวงศ์ Compositae มักขึ้นเป็นวัชพืชในทุ่งนาและริมน้ำ ลำต้นและใบคาย ใบมนเว้า ขอบจัก โคนใบแหลม ดอกเล็กรวมเป็นกระจุกแน่น ผลรี ยาวประมาณ ๑ เซนติเมตร มีหนามปลายงอทั่วทั้งผล รากหอมอ่อน ๆ ใช้อบผ้าได้ บางส่วนของไม้นี้ใช้เป็นยาได้ แต่ทั้งต้นเป็นพิษต่อปศุสัตว์, ขี้ครอก หรือ ขี้อ้น ก็เรียก. (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554: 27)

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
trơ **như** đầu chó đá เจอ **ญือ** เดิ่ว-จ๊อด๊ำ ด้าน/ แข็ง **เหมือน** หัว-สุนัขหิน	ดื้อด้าน หรือมีลักษณะเงามัน (Trơ lì, nhẵn bóng.) (VT2: 1665)
tâng hẩng **như** chó cụt tai เติงเหิง **ญือ** จ๊อ-กุดตาย งงงวย **เหมือน** หมา-หูขาด	อาการใจลอย อารมณ์เสียเพราะทุกเรื่องที่เกิดขึ้นไม่เป็นตามที่คาดไว้ล่วงหน้า (Ngớ người ra, cụt hứng đột ngột vì mọi chuyện xảy ra không đúng như dự đoán, mong muốn của mình.) (VT2: 39)

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบโครงสร้างเปรียบเทียบ“như” อื่น ๆ ที่มีจำนวนไม่เกิน 3 สำนวนต่อ 1 โครงสร้าง

1.7 โครงสร้าง A như AxAy

โครงสร้างเปรียบเทียบ A như AxAy มีจำนวนคำที่แน่นอนคือ 6 คำ พบจำนวน 3 สำนวน โดย A ในตำแหน่งที่ 1 ตำแหน่งที่ 3 และตำแหน่งที่ 5 เป็นคำกริยา มีคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 ส่วน x และ y ในตำแหน่งที่ 4 และตำแหน่งที่ 6 เป็นส่วนขยาย โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าเพียง1 คำเท่านั้น คือ “mặt (หน้า)” ปรากฏในตำแหน่งที่ 6 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
chửi **như** tát nước vào mặt จี้ย **ญือ** ต๊าด-เนื้อก หว่าว-หมัด ด่า **เหมือน** สาด-น้ำ เข้า-หน้า	ด่าทอต่อว่าต่อ ๆ กันด้วยคำกล่าวหาใส่ร้าย (Chửi thậm tệ, liên hồi với lời lẽ cay độc.) (VT2: 315)
nói **như** đổ mẻ[†††] vào mặt น้อย **ญือ** โด๋-แหม หว่าว-หมัด พูด **เหมือน** เท-ข้าวหมัก เข้า-หน้า	พูดหรือด่าทอใส่หน้าแบบสาดเสียเทเสียอย่างไม่ไว้หน้า (Nói xa xả, chửi mắng, xỉ vả một cách thậm tệ, nhục nhã.) (VT2: 1196)

1.8 โครงสร้าง B như Ax

โครงสร้างเปรียบเทียบ B như Ax พบจำนวน 3 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำนามที่เป็นคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า ตามด้วยคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 ส่วน A ในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำกริยา และมี x ในตำแหน่งที่ 4 เป็นส่วนขยาย โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “mặt (หน้า)” จำนวน 2 สำนวน และ “mắt (ตา)” จำนวน 1 สำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

[†††] ข้าวหมักมีลักษณะคล้ายโจ๊ก มีรสเปรี้ยวใช้สำหรับการประกอบอาหาร

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
mặt **như** đổ chàm หมัด **ญือ** โด๋-จ่าม หน้า **เหมือน** เท-สีคราม	หน้าซีดขาวเหมือนสีครามเพราะกลัวมาก (Mặt tái xanh, tái xám như màu chàm, do kinh sợ, khiếp đảm.) (VT2: 1016)
mắt **như** xát ớt มัด **ญือ** ซ้าด-เอิ๊ด ตา **เหมือน** ทา-พริก	แสบตา เปรียบเหมือนถูกเอาพริกมาทา (Mắt cay xè, ví như bị xát ớt.) (VT2: 1014)

1.9 โครงสร้าง A như Bx

โครงสร้างเปรียบเทียบ A như Bx พบสำนวนที่มีโครงสร้างแบบนี้จำนวน 2 สำนวน โดย A ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำกริยา คำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 ส่วน B ในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำนามที่เป็นคำเรียกอวัยวะ ส่วน x ในตำแหน่งที่ 4 เป็นส่วนขยาย โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า 2 คำ คือ “mỏ (ปาก)” จำนวน 1 สำนวน และ “mặt (หน้า)” จำนวน 1 สำนวน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
nhăn **như** mặt hổ phù ญัน **ญือ** หมัด-โหฝู่ ย่น **เหมือน** หน้า-ตารูปหน้าเสือ	ขมวดคิ้ว ทำหน้าถมึงทึงด้วยความโกรธจนถึงขั้นดุร้ายราวกับหน้าเสือในภาพวาดและรูปปั้น (Mặt mày nhăn nhúm lộ vẻ cáu giận, đến mức dữ tợn, ví như mặt hổ phù trong tranh tượng.) (VT2: 1154) (ชักสีหน้าด้วยความโกรธ)
สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
ăn **như** mỏ khoét อัน **ญือ** หมอ-แคว้ด กิน **เหมือน** ปาก-ขุด	กินมากและกินตลอดเวลา กินเท่าใดก็ไม่อิ่ม (Ăn nhiều và luôn miệng, bao nhiêu cũng không vừa.) (VT1: 17; VT2: 39)

1.10 โครงสร้าง Ax như Ay

โครงสร้างแบบเปรียบเทียบ Ax như Ay พบจำนวน 2 สำนวน โดยมี Ax และ Ay เป็นกริยาวลีที่มีคำกริยาที่มี A เป็นคำกริยาและ x, y เป็นส่วนขยาย มีคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ปรากฏคั่นกลางระหว่าง Ax และ Ay โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าปรากฏเพียง 1 คำคือ “mặt (หน้า)” ปรากฏในตำแหน่งที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
giở mặt **như** giở bàn tay เสอ-หมัด **ญือ** เสอ-บ่านไต เปิด-หน้า **เหมือน** เปิด-ฝ่ามือ	ไม่รักษาคำมั่นสัญญา วันนี้แบบหนึ่งวันหน้าอีกแบบ (Sống lật lọng, hay tráo trở, nay thế này, mai thế khác.) (VT2: 645)
lật mặt **như** trở bàn tay เหลิด-หมัด **ญือ** เจ๋อ-บ่านไต พลิก-หน้า **เหมือน** พลิก-ฝ่ามือ	เปลี่ยนท่าทีจากดีเป็นร้ายอย่างรวดเร็ว (Thay đổi thái độ từ tốt sang xấu một cách nhanh chóng.) (VT2: 907)

1.11 B như BHx

โครงสร้างเปรียบเทียบ B như BHx พบเพียง 1 สำนวน โดย B ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 3 เป็นคำนามที่เป็นคำเรียกอวัยวะ คำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 2 H เป็นคำปฏิเสธ และ x เป็นส่วนขยาย โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าปรากฏเพียง 1 คำคือ “mắt ตา” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
mắt **như** mắt không đồng tử มัด **ญือ** มัด-คง-ด่งตื๋อ ตา **เหมือน** ตา ไม่(มี)-ลูกตาดำ	ไม่เห็นอะไร ตาเปรียบเหมือนไม่มีลูกตาดำ (Không nhìn thấy gì, ví như mắt không có con ngươi [đồng tử].) (VT2: 1014)

1.12 โครงสร้าง Ax như C

โครงสร้างเปรียบเทียบ Ax như C พบเพียง 1 สำนวน โดยมี A ในตำแหน่งที่ 1 เป็นคำกริยา ส่วน x ในตำแหน่งที่ 2 เป็นส่วนขยายซึ่งเป็นคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าพบเพียง 1 คำ คือ “mắt (ตา)” คำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 3 ส่วน C ในตำแหน่งที่ 4 เป็นคำคุณศัพท์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
có mắt **như** mù ก๊อ-มัด **ญือ** หมู่ มี-ตา **เหมือน** บอด	ตามองไม่เห็นหรือไม่มีความสามารถรับรู้ ไม่สามารถพบเห็นความจริงได้ (Không thấy hoặc không có khả năng nhìn nhận, phát hiện ra sự thật.) (VT2: 327)

1.13 โครงสร้าง Bx như D

โครงสร้างเปรียบเทียบ Bx như D พบเพียง 1 สำนวน โดย Bx ในตำแหน่งที่ 1 และ x ในตำแหน่งที่ 2 เป็นคำนามที่เป็นส่วนขยาย โดยมีคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “khẩu (ปาก)” ปรากฏในตำแหน่งที่ 1 ส่วน D ในตำแหน่งที่ 4 เป็นคำบอกจำนวน และคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ปรากฏคั่นกลางระหว่าง Bx และ C

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
khẩu tâm **như** nhất เขิว-เติม **ญือ** เญิ้ด ปาก-ใจ **เหมือน** หนึ่ง	ซื่อสัตย์ การพูดการคิด และการกระทำเป็นแบบเดียวกัน ไม่ผิดเพี้ยน ไม่แตกต่าง (Trung thực, nói, nghĩ và làm thống nhất, không khác lệch, trái ngược.) (VT2: 797)

1.14 โครงสร้าง CB như Bx

โครงสร้างเปรียบเทียบ CB như Bx พบเพียง 1 สำนวน โดย C เป็นคำคุณศัพท์เป็นส่วนขยายของ B ที่เป็นคำนามใช้เรียกอวัยวะบนใบหน้า มีคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” ในตำแหน่งที่ 3 ส่วน Bx ประกอบด้วยคำนามและส่วนขยาย โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าในตำแหน่งที่ 2 เพียง 1 คำ คือ “mặt (หน้า)”

สำนวน	ความหมายของสำนวน
đực mặt **như** ngỗng ỉa[‡‡‡] ดึก-หมัด **ญือ** หงง-เอี๋ย ด้าน-หน้า **เหมือน** ห่าน-ขี้	หน้าแสดงอาการตกตะลึง เพราะแปลกใจมากหรือกระวนกระวายไม่รู้จะพูดหรือจัดการอย่างไรให้เหมาะสม (Mặt ngẩn ra, đờ ra do quá xa lạ hoặc lúng túng chưa biết nói sao, xử lý thế nào cho phải.) (VT2: 569)

1.15 โครงสร้าง Như BFB

โครงสร้างเปรียบเทียบ Như BFB พบจำนวน 1 สำนวน โครงสร้างนี้ขึ้นต้นด้วยคำแสดงการเปรียบเทียบ “như” มี B ในตำแหน่งที่ 2 และตำแหน่งที่ 4 เป็นคำนาม โดยพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าเพียง 1 คำ คือ “môi (ริมฝีปาก)” ปรากฏในตำแหน่งที่ 2 และ 4 ส่วน F ในตำแหน่งที่ 3 เป็นคำเชื่อม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน
như môi với răng **ญือ** โมย-เว้ย-รัง **เหมือน** ปาก-กับ-ฟัน	มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างองค์ประกอบซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ (Quan hệ khăng khít gắn bó giữa các yếu tố, không thể tách rời nhau được.)(VT2: 1185) (ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดแนบแน่น)

2. กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “hơn (กว่า, มากกว่า)”

โครงสร้างเปรียบเทียบแบบนี้เป็นโครงสร้างที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “hơn (กว่า, มากกว่า)” พบโครงสร้างแบบนี้ 3 แบบย่อย คือ โครงสร้าง Ax hơn Ay, Bx hơn B และ Bx hơn Bx โดยปรากฏกับคำเรียกอวัยวะ 4 อวัยวะ คือ “đầu (หัว), lưỡi (ลิ้น), mắt (ตา) และ mặt (หน้า)” ดังนี้

2.1 โครงสร้าง Ax hơn Ay

โครงสร้าง Ax hơn Ay เป็นโครงสร้างแบบเปรียบเทียบที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “hơn” ในตำแหน่งที่ 3 โดยมี A ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 4 เป็นคำกริยา และมี x ในตำแหน่งที่ 2 และ y ในตำแหน่งที่ 5 เป็นส่วนขยาย โดยพบสำนวนที่มีโครงสร้างเช่นนี้เพียง 1 สำนวนปรากฏกับคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “mặt (หน้า)” ในตำแหน่งที่ 2 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	ความหมายของสำนวน
lại mặt **hơn** ăn cưới หล่าย-หมัด **เฮิน** อัน-เกื๊อย ย้อน-หน้า **กว่า** กิน-แต่งงาน	ส่วนเสริมแต่ใช้เงินมากกว่างานส่วนหลัก เปรียบเหมือนการใช้เงินในพิธีเยี่ยมคำนับหลังงานแต่งงานมากกว่าเงินที่ใช้ในงานแต่งงาน (Phần phụ lớn hơn, tốn kém hơn phần chính, ví như chi phí cho lễ lại mặt sau ngày cưới còn nhiều hơn cả những chi phí trong lễ cưới.) (VT2: 867)

[‡‡‡] อีกสำนวนหนึ่งที่มีความหมายอย่างเดียวกันคือ “nghệt **mặt** như ngỗng ỉa (เหงด-หมัด-ญือ-หงง-เอี๋ย)” มีความหมายแต่คำว่า “เงอะงะ-หน้า-เหมือน-ห่าน-ขี้” (VT2: 1110) โครงสร้างนามวลีในภาษาเวียดนามอาจเรียง คำนาม-คำคุณศัพท์ หรือ คำคุณศัพท์-คำนาม โดยที่มีความหมายต่างกัน

2.2 โครงสร้าง Bx hơn B

โครงสร้าง Bx hơn B เป็นโครงสร้างแบบเปรียบเทียบที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “hơn” ในตำแหน่งที่ 3 โดยมี B ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 4 เป็นคำนาม และมี x ในตำแหน่งที่ 2 เป็นส่วนขยาย โดยพบสำนวนที่มีโครงสร้างเช่นนี้เพียง 2 สำนวนกับคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “lưỡi (ลิ้น)” และ “mặt (หน้า)” ในตำแหน่งที่ 1 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
lưỡi sắc **hơn** gươm เหลือย-ซัก **เฮิน** เกือม ลิ้น-คม-**กว่า**-กระบี่	คำที่พูดออกจากปากนั้นโหดร้ายที่สุด (Lời nói, mồm miệng độc địa.) (VT2: 982)

2.3 โครงสร้าง Bx hơn By

โครงสร้าง Bx hơn By เป็นโครงสร้างแบบเปรียบเทียบที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “hơn” ในตำแหน่งที่ 3 โดยมี B ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 4 เป็นคำนาม และมี x ในตำแหน่งที่ 2 และ y ในตำแหน่งที่ 5 เป็นส่วนขยาย พบเพียงคำเรียกอวัยวะบนใบหน้า คือ “đầu (หัว)” ในโครงสร้างสำนวนแบบนี้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
đầu gà **hơn** đuôi trâu เดิ่ว-ก่า **เฮิน** ดวย-เจิว หัว-ไก่ (ดี)**กว่า** หาง-ควาย	ถึงแม้จะมีตำแหน่งที่ต่ำต้อย อยู่ในตำแหน่งที่ไม่มีเกียรติ แต่มีเงินเดือน มีความเป็นอิสระ มีสิทธิ์ตัดสินด้วยตัวเองดีกว่าคนที่อยู่ในตำแหน่งสูง มีชื่อเสียงแต่ทุกอย่างต้องขึ้นอยู่กับคนอื่น (Tuy chỉ ở chức vụ thấp, nơi không được coi là danh giá lắm, nhưng bổng lộc, được tự do, có quyền tự quyết vẫn hơn chức vụ cao, nơi làm có danh tiếng mà ít bổng lộc, lại phụ thuộc vào nhiều người khác.) (VT2: 493) (มีอิสระในการดำรงชีวิตตามที่ตนเองต้องการ)

3. กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “bằng (เท่ากัน)”

โครงสร้างเปรียบเทียบแบบนี้เป็นโครงสร้างที่ปรากฏคำแสดงการเปรียบเทียบ “ bằng (เท่ากัน)” โดยพบโครงสร้างเช่นนี้เพียง 1 โครงสร้าง คือ B bằng Bx และพบเพียง 1 สำนวนเท่านั้น โดย B ในตำแหน่งที่ 1 และตำแหน่งที่ 3 เป็นคำนาม และมี x ในตำแหน่งที่ 4 เป็นส่วนขยาย มีคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าเพียง 1 คำ คือ “mặt หน้า” ปรากฏในตำแหน่งที่ 1 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

สำนวน	**ความหมายของสำนวน**
mặt **bằng** ngón tay chéo หมัด **บั่ง** ง้อนไต-แจ๊ว หน้า **เท่า** นิ้วมือ-ไขว้	ใบหน้าเล็ก ผอมหดเข้า (Mặt nhỏ, gầy quắt lại.) (VT2: 1015)

บทสรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาโครงสร้างสำนวนแบบเปรียบเทียบในภาษาเวียดนามจำนวน 63 สำนวน จากงานวิจัยนี้มีผลการวิเคราะห์แตกต่างจากนักวิชาการชาวเวียดนาม (Hoàng Thị Yến, 2017; Nguyễn Đình Hiền, 2018; Nguyễn Công Đức, 1995; Đặng Nguyên Giang, 2018) ที่ได้เสนอไว้ว่ามีเพียงโครงสร้างเปรียบเทียบ “như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” สำหรับงานวิจัยนี้ได้จำแนกโครงสร้างสำนวนแบบเปรียบเทียบโดยใช้คำเปรียบเทียบและใช้หมวดคำเป็นเกณฑ์ซึ่งสามารถจำแนกโครงสร้างสำนวนแบบเปรียบเทียบได้เป็น 3 กลุ่มโครงสร้างหลัก คือ 1) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ“như (เช่น, เหมือน, คล้าย)” พบ15 โครงสร้างย่อย คือ Bx như By; Bx như B; B như Bx; B như B; A như Ax; C như Bx; A như AxAy; B như Ax; A như Bx; Ax như Ay; B như BHx; Ax như C; Bx như D; CB như Bx; Như BFB 2) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “hơn (กว่า, มากกว่า)” พบ 3 โครงสร้างย่อย คือ Ax hơn Ay, Bx hơn B และ Bx hơn Bx และ 3) กลุ่มโครงสร้างเปรียบเทียบ “bằng เท่ากัน” พบ 1 โครงสร้างย่อย คือ B bằng Bx นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้าในโครงสร้างแบบเปรียบเทียบจำนวน 9 อวัยวะ แต่พบคำเรียกอวัยวะบนใบหน้ามากกว่า 9 คำ คือ “cổ, họng (คอ), đầu (หัว), khẩu, miệng, mỏ, mõm, mồm (ปาก), lưỡi (ลิ้น), mắt (ตา), mặt (หน้า), môi (ริมฝีปาก), tai (หู) และ tóc (ผม)”

นอกจากนี้ การศึกษาสำนวนที่มีโครงสร้างเปรียบเทียบที่เกี่ยวกับอวัยวะบนใบหน้าในภาษาเวียดนามช่วยให้เห็นว่า สำนวนในภาษาเวียดนามมีระบบโครงสร้างที่ชัดเจนและในโครงสร้างสำนวนรวมถึงโครงสร้างประโยคภาษาเวียดนามยังสามารถมีคำคุณศัพท์นำหน้าคำนามซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับคนไทยที่ศึกษาภาษาเวียดนามต่อไป

รายการอ้างอิง

Dang Nguyen Giang. (2018). *Idioms in English and Vietnamese*. Hanoi: Vietnam National University Press, Hanoi.

Huong Do Thi Thu, William H. Salazar. (2020). An analysis of recently created and disappearing Vietnamese idioms. *American Journal of Educational Research*, 8 (2): 66-70.

Le Thao Anh. (2019). *An investigation into English anh Vietnamese idioms.* Ph.D Dissertation, Faculty of Education, University of South Bohemia.

Cầm Tú Tài. (2013). *Ngữ cố định nó chứa từ chỉ bộ phận cơ thể tiếng Hán trong sự so sánh với tiếng Việt*. Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.

Hoàng Thị Yến. (2017). Đặc trưng tín hiệu thẩm mĩ trong thành ngữ so sánh tiếng Việt. *Tạp chí nghiên cứu Nước ngoài*, 33(5): 145-155.

Hoàng Phê. (2019). *Từ điển tiếng Việt*. Hà Nội: Nhà xuất bản Hồng Đức.

Hoàng Văn Hành. (1994). *Kể chuyện thành ngữ, tục ngữ tiếng Việt*. Hà Nội: Nhà xuất bản Khoa học Xã hội.

Hồ Lê. (1976). *Vấn đề cấu tạo của từ tiếng Việt hiện đại*. Hà Nội: Nhà xuất bản Khoa học Xã hội.

Kiều Văn. (2005). *Tân từ điển thành ngữ tiếng Việt*. Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục.

Nguyễn Công Đức. (1995). *Bình diện cấu trúc hình thái - ngữ nghĩa của thành ngữ tiếng Việt,* Luận án Tiến sĩ Ngữ văn, Viện Ngôn ngữ học.

Nguyễn Đình Hiền. (2018). Tìm hiểu thành ngữ, tục ngữ tiếng Việt dưới góc nhìn của quy luật vận động và phát triển. *Tạp chí nghiên cứu Nước ngoài,* 34(1): 91-105.

Nguyễn Văn Hằng. (1999). *Thành ngữ bốn yếu tố trong tiếng Việt hiện đại*, Hà Nội: Nhà xuất bản Khoa học Xã hội.

Nguyễn Như Ý. (2013). *Đại từ điển tiếng Việt*. Thành phố Hồ Chí Minh: Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Thành Phố Hồ Chí Minh.